

Riigikogu kultuurikomisjoni liikmed
EV Kultuuriminister
Eesti Kultuurkapitali juhatuse esimees
Rakvere Linnavolikogu liikmed

Austatud kaasteelised,

Meie pöördumine on ajendatud 11.septembril 2024. aastal Rahvusringhäälingus ilmunud lühiuudisest, mille kohaselt algas Rakvere linnas Ukuaru Keskuse, mitte aga Arvo Pärdi nimelise muusikamaja ehitus. Asjaolud sellise muudatuse sünniks on segased, otsus ise avalikkusele põhjendamata ja kultuuriinimeste osa selles teadmata.

Vaieldamatult on ehituse algus suur samm Eesti kultuurile, Arvo Pärdi nimelise muusikamaja valmimine saajandi objekt Rakvere linnale ning edasine muusikasõprade võimalus tutvuda läbi maestro isiksuse ja loomingu laiemalt kogu Eesti süvamuusika pärandiga. See väärtustab loojaid, autoreid, aitab mõtestada Eesti muusikakultuuri ning siduda see põlvkondade üleselt kokku Arvo Pärdi nime ja Rakvere linnaga.

Meenutame, et just selleks kõigeks oli Arvo Pärdi nõusolek ja toetus olemas juba projekti algfaasis ning just neil asjaoludel langes ühine otsus selle objekti lülitamiseks üleriigilise tähtsusega kultuuriobjektide nimekirja.

Arusaadavalt on tegemist ka rahvusvaheliselt suurt kõlapinda omava arendusega. Õigem oleks isegi öelda, et see on kogu projekti DNAs, tuleb kaaluda ka rahvusvahelise kultuuriturundusega seotud aspekte, mis kaugelt ületavad kohaliku tähtsusega kultuurimajale seatavad ootused.

Lugedes 11. septembri uudist valdas meid aga šokk, mis kasvas kiiresti nõutuseks ja täielikuks arusaamatuseks. Kuidas on selline otsus võimalik!? Teadaolevalt on sellest kõrvale jäetud kõik, kes pidanuks isegi teoreetiliselt otsustusprotsessis osalema. Soovist taastada olukord ja olla toimuvas kindel, palume ka teilt kui avaliku pöördumise adressaatidelt selgitusi.

Leiame, et kogu Eesti kultuuriavalikkus väärrib ja vajab seda, et kõik asjaolud saaks avalikkuse ette toodud ning otsuse sündimise tagamaad koos langetajatega võtaks vastutuse äärmiselt kahetsusväärse olukorra eest.

Kuna juhtunu vajab põhjalikke vastuseid, siis palume ka teil omalt poolt vastata mõnele küsimusele:

Esmalt Riigikogu kultuurikomisjonil kui Riigikogu otsuse ettevalmistajal, kas ja millistel asjaoludel on varasemat rahastusotsust muudetud?

Seejärel projektijuhtimise eest vastutaval EV Kultuurkapitalil, kas te olite Rakvere linna muutmisotsusest teadlik? Kas teil on endiselt veendumus, et uue "keskuse" tegevus on õiguslikult järjepidev jätkama

Riigikogu rahastusotsuse valguses ehitustegevusega, vastab algsetele eesmärkidele ning mõistab läbi laia avalikustamis- ja kaasamisprotsessi kavandatud objekti eesmärged ning selleks vajalikke tegevuspõhimõtteid?

Rakvere linnavolikogul kui kõrgeima võimu kandjal Rakvere linnas palume avalikkusele selgitada, millal ja mis asjaoludel volikogu otsustas, et üleriigilise tähtsusega kultuuriobjekti nimi ja olemus vajab muutmist? Mis vormis, kelle osalusel, kus ja kuidas selline otsus sündis?

Lõpuks kaks küsimust EV Kultuuriministrile - kus ja kelle osavõtul niivõrd põhimõtteline Eesti kultuuriturunduse rahvusvahelise võtmeobjekti ümbermõtestamine toimus ning mis selle vajaduse põhjustas? Millisena näeb Kultuuriministeerium oma rolli skandaalses sündmuste ahelas edasiste sammude kavandamisel ja selle pretsedenditu muudatuse tagasi pööramisel?

Väärrib märkimist, et Ukuarule vastab Eesti kohanimedest registris 41 kirjet. See tähendab, et Eestis on just nii mitu objekti, mille pärisnimi sisaldab sõna Ukuaru, mitmed neist asuvad ka Lääne-Virumaal. Helilooja Arvo Pärt on aga vaid üks ja ainus! Tema pärand maailmakultuuri, kristlikku mõtteruumi ja Eesti muusika tutvustamisel ainulaadne ja hindamatu.

Oleme toimuvast äärmises hämmingus ning väljendame paljude Eesti inimeste sügavat häiritust ning muusikamaja nime viivitamatut taastamist.

Soovime, et leiate võimaluse nimetatud olukorrale kiiresti valgust heita ja oma seisukohaga taastada Eesti inimeste ja üleilmse muusikaavalikkuse jaoks sümbolväärtusega kultuuriobjekti ühemõtteliselt mõistetav nimi. Samuti ootame, et taastuks selle kultuuriobjekti edasiseks edukaks tegevuseks vajalik väärikus ja töörahu.

Lugupidamisega,

Evelyn Sepp ja Rasmus Lahtvee
Erakond Eestimaa Rohelised juhid
/allkirjastatud digitaalselt/

24.september 2024.a.